

Projekt MUNIMAP opiera się na wynikach dotychczasowej współpracy wypracowanej w ramach projektów Programu Interreg Region Morza Bałtyckiego, tj. CHEMSEA, DAIMON i DAIMON2. Projekty te przyczyniły się do znaczącego poszerzenia wiedzy naukowej, zwiększenia świadomości publicznej i zwiększenia zdolności odpowiednich władz do rozwiązywania problemu amunicji morskiej w regionie Morza Bałtyckiego. Niemcy były pierwszym krajem regionu Morza Bałtyckiego, który utworzył krajowy program naprawy i zniszczenia zatopionej amunicji wyposażony w 100 milionów euro, który aktywnie rozpocznie oczyszczanie obszaru Zatoki Lubeckiej w 2024 roku. Polska również planuje narodowy program badań i działań na rok 2024. Chociaż każdy kraj znajduje się na innym etapie rozwiązywania tego problemu, jest jasne, że ze względu na charakter transgraniczny można go rozwiązać, lub przynajmniej kontrolować, tylko w podejściu transnarodowym, współpracy i zaangażowaniu wielu interesariuszy.

Celem MUNIMAP jest aktywowanie, przyspieszenie i koordynacja działań krajowych na rzecz remediacji amunicji morskiej w regionie Morza Bałtyckiego. Nasza wizja to Morze Bałtyckie, w którym zatopiona amunicja stanowi kontrolowane zagrożenie, jeśli nie zostanie całkowicie usunięta.

Oto obecne główne przeszkody w osiągnięciu tego celu:

- Niespójne przepisy prawne i polityka dotycząca amunicji morskiej, zwłaszcza w miejscach, gdzie mogą występować transgraniczne skutki środowiskowe lub amunicja zawiera środki bojowe chemiczne. Odpowiedzialności w ramach struktur administracyjnych są często niejasne.
- Aby planować działania na rzecz remediacji mając ograniczone zasoby, decydenci muszą priorytetyzować miejsca zanieczyszczone. Oprócz stworzonego przez projekt DAIMON oprogramowania do wspomagania decyzji, potrzebna jest wiedza na temat tego, co dzieje się w danym miejscu, na przykład wycieki. Wymaga to rzeczywistych danych uzyskiwanych przez staranne monitorowanie parametrów amunicji morskiej przez pewien okres czasu.
- Metody monitorowania i remediacji amunicji nie zostały jeszcze przetestowane w specyficznych warunkach Morza Bałtyckiego. Określenie odpowiednich metod pomoże oszacować inne ważne czynniki dla decydentów, takie jak czas i koszty remediacji i utylizacji amunicji.
- Potrzeba monitorowania działań remediacyjnych i budowy, które obecnie są przeprowadzane na Morzu Bałtyckim, ponieważ zakłócenie dna morskiego może przypadkowo uwolnić substancje chemiczne stanowiące zagrożenie dla personelu firm offshore i nawet spowodować ekologiczną katastrofę na dużą skalę. Ponadto niektóre metody remediacji mogą mieć negatywny wpływ na środowisko, takie jak ssaki morskie.

Projekt MUNIMAP będzie rozwiązywać te wyzwania, tworząc modułową, dostosowywaną indywidualnie do każdego kraju, mapę działań na rzecz remediacji amunicji w Morzu Bałtyckim. Różne elementy mapy, takie jak polityka, administracja, wybór lokalizacji, monitorowanie i metody remediacji, zostaną opracowane i przetestowane wspólnie z użytkownikami docelowymi – władzami odpowiedzialnymi za zarządzanie obszarami morskimi.